

PM 2011:124 RVII (Dnr 125-2453/2010)

Stoppa upphandlingar tills anvisningar för egenregianbud förtydligas

Skrivelse från Ann-Margarethe Livh (V)

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande
Skrivelse från Ann-Margarethe Livh (V) om ”Stoppa upphandlingar tills anvisningar för egenregianbud förtydligas” besvaras med vad som sagts i denna promemoria.

Föredragande borgarrådet Anna König Jerlmyr anför följande.

Ärendet

Ann-Margarethe Livh (V) föreslår i en skrivelse den 27 oktober 2010 att kommunstyrelsen ska stoppa alla planerade och pågående upphandlingar där egenregianbud ingår i avvaktan på en förklaring från stadsledningskontoret avseende momscompensation för externa utförare.

Med hänvisning till frågetecken kring momscompensationen som uppkommit i samband med en upphandling på socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden anser Ann-Margarethe Livh att det finns fog för en sådan förklaring.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret för yttrande.

Stadsledningskontoret har, för att undvika missförstånd och för att få större träffsäkerhet i momscompensationen, ändrat anvisningarna så att det inför varje upphandling, där priset är en del av utvärderingen, ska fastslås hur externa utförare ska kompenseras i utvärderingen för momsskillnaden. I anvisningarna finns också en hänvisning till Skatteverkets momsinformation på verkets hemsida.

Mina synpunkter

Skrivelsen berör ett område som jag anser är viktigt för stadens anseende. Från en tid då i princip allt var i stadens egen regi har vi nu en stor blandning av aktörer och utförare. Denna utveckling är både hälsosam och har bidragit till en kvalitets- och metodutveckling. Stockholms stad upphandlar idag en stor del av verksamheter som bedrivs för stockholmarna. Detta sker dels genom kvalitetsupphandling med fast pris, LOV till mer traditionell LOU.

När en verksamhet ska upphandlas är det vanligt att förvaltningen lägger ett eget anbud för att bedriva verksamheten. För att undvika missförstånd och misstänksam-

het är det av yttersta vikt att upphandlingsunderlaget och reglerna för egenregianbud är både tydliga och transparenta.

Mot denna bakgrund är det bra att stadsledningskontoret nu har förtydligat anvisningarna för hur momsens ska beaktas och vilka procentuella påslag som ska påföras. Detta för att uppnå största möjliga jämförbarhet mellan stadens egna anbud och de anbud som inkommit från övriga utförare.

Jag föreslår att borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

Skrivelse från Ann-Margarethe Livh (V) om ”Stoppa upphandlingar tills anvisningar för egenregianbud förtydligas” besvaras med vad som sagts i denna promemoria.

Stockholm den 31 augusti 2011

ANNA KÖNIG JERLMYR

Bilaga

Skrivelse från Ann-Margarethe Livh (V)

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Särskilt uttalande gjordes av borgarråden *Karin Wanngård* och *Roger Mogert* (båda S) enligt följande.

I samband med upphandlingen av behandlingshemmet Ljungbacken framkom det felaktigheter i anvisningarna av momskompensationen för externa utförare. Mot bakgrund av detta ärende är det rimligt att anta att även tidigare egenregianbud, som omfattats av anvisningarna, missgynnats. Det är av yttersta vikt att upphandlingarna går rätt till och att egenregianbud får delta i konkurrensen på samma villkor som externa anbudsgivare.

Vänsterpartiet har förtjänstfullt drivit frågan och fått till stånd en förändring av anvisningarna. Det är synnerligen anmärkningsvärt att felaktigheter av denna allvarliga karaktär har inträffat och måste ses som ett resultat av de borgerligas vårdslösa privatiseringsiver.

Kommunstyrelsen

Särskilt uttalande gjordes av *Karin Wanngård*, *Roger Mogert* och *Tomas Rudin* (alla S) med hänvisning till det särskilda uttalandet av (S) i borgarrådsberedningen.

Särskilt uttalande gjordes av *Ann-Margarethe Livh* (V) enligt följande.

Vi är naturligtvis glada över att stadsledningskontoret inom några dagar rättade till de otydliga anvisningarna efter att vänsterpartiet uppmärksammade de fackliga organisationernas erinran i upphandlingen av behandlingshemmet Ljungbacken och skyndsamt lade skrivelser till socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden respektive till kommunstyrelsen.

Trots svaren på skrivelserna har vi inte fått veta skälen till den dåvarande dubbla 6-procentsuppräknings och inte heller om de gamla anvisningarna systematiskt har missgynnats egenregianbud. Inte heller de fackliga organisationerna har fått någon förklaring.

För att reda ut den principiella frågan om systemfel i anbudsförfaranden och bristen på internkontroll har vi anmält det inträffade till revisorerna i staden. I anmälan till revisorerna ingår att vi begär en utredning av hur många egenregianbud som felaktigt kan ha missgynnats.

Tyvärr stoppades inte den pågående upphandlingen där felet upptäcktes, varför egenregianbudet kan ha förlorat på felaktiga grunder. I socialförvaltningens svar på vår skrivelse hänvisas endast till att beslutet togs i rätt ordning och med stöd av de då gällande anvisningarna, som nu alltså är ändrade.

Med hänsyn till det inträffade i detta ärende och tidigare domar i Regeringsrätten om lagstridiga avknoppningar borde den borgerliga majoriteten avsluta sin dogmatiska privatiseringspolitik och skriva anvisningar som med råge håller sig på rätt sida om lagen.

ÄRENDET

Ann-Margarethe Livh (V) föreslår i en skrivelse den 27 oktober 2010 att kommunstyrelsen ska stoppa alla planerade och pågående upphandlingar där egenregianbud ingår i avvaktan på en förklaring från stadsledningskontoret avseende moms-kompensation för externa utförare.

Med hänvisning till frågetecken kring moms-kompensationen som uppkommit i samband med en upphandling på socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden anser Ann-Margarethe Livh att det finns fog för en sådan förklaring.

BEREDNING

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret för yttrande.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 29 november 2010 har i huvudsak följande lydelse.

Enligt Stockholms stads policy för konkurrens och valfrihet ska all verksamhet som inte är myndighetsutövning eller strategiska ledningsfunktioner upphandlas i konkurrens eller erbjudas brukarna genom valfrihetssystem.

När en nämnd genomför en upphandling ska reglerna i Lagen om offentlig upphandling, LOU, följas. Detta innebär bland annat att eventuella anbud från egenregi ska behandlas på samma sätt som anbud från externa anbudsgivare.

Stadsledningskontoret har under hösten sett över anvisningarna om egenregianbud. Dels har det förekommit frågor kring hur de tidigare anvisningarna ska tolkas, dels har staden ändrat sina upphandlingsstrategier på ett sätt som påverkar anvisningarnas utformning. Eftersom staden har infört valfrihetssystem inom många verksamhetsområden¹ och detta innebär att det inte råder priskonkurrens i upphandlingarna är det numer bara ett begränsat antal upphandlingar där det är aktuellt att räkna fram ett pris för egenregianbudet.

Olika momsregler gäller för privata och kommunala utförare av momsfria vård-, omsorgs- och utbildningstjänster. För att behandla anbud lika ska den upphandlande nämnden, om priset är en del av utvärderingen, belasta egenregianbud med skillnaden i moms som föreligger mellan egenregianbud och externa anbud. Vilken denna skillnad är beror på vilka kostnader som finns i verksamheten.

För att undvika missförstånd, och för att få större träffsäkerhet i moms-kompensationen har stadsledningskontoret ändrat anvisningarna så att det inför varje upphandling, där priset är en del av utvärderingen, ska fastslås hur externa utförare ska kompenseras i utvärderingen för momsskillnaden. I anvisningarna finns också en hänvisning till Skatteverkets moms-information på verkets hemsida.

¹ Valfrihetssystem finns t.ex. inom hemtjänst, dagverksamhet och vård- och omsorgsboenden för äldre, och boenden och daglig verksamhet för personer med funktionsnedsättning.